

BORSA YATIRIM FONU

Tanım:

Yurtdışı piyasalarında "Exchange Traded Fund"(ETF) olarak adlandırılan Borsa Yatırım Fonu (BYF), bir endeksi baz alan, baz aldığı endeksin performansını yatırımcılara yansıtmayı amaçlayan ve katılma belgeleri borsada işlem gören yatırım fonlarıdır.

Fonun içerisindeki hisse senetleri veya diğer enstrümanlar (altın, bono, döviz vb.) baz alınan endeksin içeriğinin birebir kopya edilmesi ile oluşturulur. Borsa Yatırım Fonları aynı zamanda hisse senetlerinin yüksek likidite ve kolaylıkla alınıp satılabilme ile yatırım fonlarının riski dağıtma, yatırım yaptığı piyasaların getirilerinden yatırımcıları yararlandırma gibi özelliklerini birleştirir. Borsa Yatırım Fonu katılma belgelerini, hisse senetlerinde olduğu gibi herhangi bir aracı kurum vasıtası ile Borsa İstanbul'da alıp satmak mümkündür.

Özellikler:

- Genel olarak yatırım fonu niteliği gösterirler.
- Katılma belgeleri hisse senetleri gibi İMKB'de işlem görür
- Bir endeksi takip ederler.
- Asgari işlem birimi kadar BYF katılım belgesi saklamacı kuruluşa teslim edilerek karşılığı olan kıymet (hisse, bono, maden, nakit vb.) alınabilir.
- Portföyde yer alan menkul kıymet ve nakit bir araya getirilerek karşılığında fon katılma belgesi alınabilir.
- Portföy yöneticileri tarafından yönetilirler.
- Aracı kurumlar vasıtası ile alınıp satılırlar.
- Takasları hisse senetleri gibi gerçekleştirilir.
- Uzun pozisyon alınabileceği gibi açığa satış imkânı sayesinde kısa pozisyonda alınabilir
- Kredili işlemlere konu edilebilirler.

BYF'lerin Avantajları:

- İşlem kolaylığı
- Riskin Dağıtılması
- Düşük Maliyet(portföy yönetim ücreti)
- Şeffaflık
- Katılma Belgesi Karşılığı Hisselerin Takasbank' ta Saklanması

BYF'lerin Riskleri:

Borsa Yatırım Fonları, takip ettikleri endeksin getirilerini yansıtmayı amaçlarlar. Bu nedenle takip edilen endeks değer kaybederse fonun fiyatı da değer yitirebilir.

Katılma Belgelerinin Fiyat ve Değeri:

Her bir fon katılma belgesinin net aktif değeri ve işlem fiyatı olmak üzere iki ayrı değeri bulunmaktadır.

- **Net aktif değer;** katılma belgesi sahiplerinin adına fona dahil edilen menkul kıymet portföyünün ve/veya fonun yatırım yaptığı diğer varlıkların toplam değerine, alacakların eklenip borçların düşülmesi suretiyle bulunan tutarı ifade eder. Net aktif değerlerin mevcut katılma belgesi sayısına bölünmesi sonucunda pay başına net aktif değer bulunur.
- **İşlem fiyatı** ise, borsada gerçekleşen son işlem fiyatıdır. Net aktif değerlerin hesaplanması kurucunun sorumluluğunda olup, Borsa'nın uygun gördüğü ve fon izahnamesinde açıklanan şekilde ilan edilir.

BYF Yatırım Stratejisi:

Geleneksel borsa yatırım fonları (BYF), endekslere yatırım yapmak üzere oluşturulmuşlardır. BYF'lerin global olarak yüzlerce çeşidi bulunmaktadır, neredeyse her endekse dayalı fon mevcuttur. Bu fonlar yatırım fonlarının sağladığı tüm olanakları sağlarlar ve düşük maliyet ile endeksin geniş çeşitlendirme olanaklarını içerirler. Ayrıca bu fonların masrafları da oldukça düşüktür. Pasif BYF yatırım stratejisi çok yaygın olmakla birlikte tek strateji değildir.

- **Pasif Yatırım:** BYF'leri tek bir endeksi gün içerisinde trade etmek için oluşturulmuşlardır. BYF ile yatırımcılara gün içinde tek bir senede yatırım yapar gibi tüm pazarın durumunu gösteren endeks alım satım şansı tanınır. Ayrıca yatırım fonlarından farklı olarak BYF gün içerisinde alım-satım yapılabilir.
- **Aktif Yatırım:** Pasif yatırım ile sağlanan ortalama getiri bazı yatırımcıları tahmin etmez. Aktif yönetimi yapılan fonların pazardan daha yüksek getiri elde ettiklerini bildiklerinden aktif yatırımcı benzer strateji izlemeye eğilimlidir. Bu durumda BYF ları ideal yatırım araçlarıdır. BYF'ler gün içi işlem imkanları ile yatırımcıya Pazar ile birlikte hareket etme imkanı verir. Pasif yatırımcı gibi işlem yapılırsa da aktif stratejide kısa sürede kazanç elde edilebilir. Örneğin BIST'nin yükseliş ile açıldığı günde BYF yatırımcısı kısa sürede kazanç elde edebilir. Aktif BYF yatırımları hisse yatırımlarına benzediğinden hissede uygulanan tüm stratejiler bu durumda da uygulanabilir. Bu stratejiler pazar zamanlaması, sektör rotasyonu, açığa satış ve kredili alış olarak adlandırılır.